

Fundació Privada Ecom

Municipi: Barcelona

Àmbit geogràfic: Catalunya

Forma jurídica: Fundació

184 persones treballadores

130 persones treballadores pertanyents a col·lectius risc exclusió

80 persones voluntàries

15 persones sòcies

Persones ateses dels serveis d'atenció a les persones:

- 5.038 a serveis a la infància i la joventut
- 1.686 a serveis a persones dependents o amb discapacitat

www.ecom.cat

Breu història de l'organització:

La Fundació ECOM, constituïda el 2007, forma part del moviment associatiu ECOM, nascut el 1971, amb l'objectiu d'aglutinar els esforços de les entitats de persones amb discapacitat física i coordinar el seu treball en pro del col·lectiu sota el paraigua d'una mateixa institució. Aquell moviment que van iniciar quatre entitats, actualment aplega 126 associacions de discapacitat física a tot l'Estat, 105 de les quals són de Catalunya.

Durant tota la seva trajectòria, el moviment associatiu ECOM ha mantingut una estreta col·laboració amb les Administracions Públiques per detectar les necessitats del col·lectiu de persones amb discapacitat física i definir com ha de ser l'atenció cap a aquest col·lectiu i quin tipus de serveis són els més indicats per garantir la seva qualitat de vida. Així, amb els anys ECOM ha anat creant diferents serveis adreçats a les persones amb discapacitat física, amb la voluntat de promoure la seva autonomia personal, i de prevenir i minimitzar el seu risc d'exclusió social.

A més d'una atenció directa a la persona amb discapacitat física, ECOM duu a terme també una important tasca de sensibilització i formació en valors com la diversitat, la igualtat d'oportunitats, l'autonomia, en diferents àmbits per avançar cap a una societat més oberta i solidària on tothom pugui viure en igualtat de condicions.

Missió:

Defensar l'exercici dels drets de les persones amb discapacitat física per assolir la plena inclusió social i millorar la seva qualitat de vida, amb l'apoderament de les persones com a eix vertebrador.

DESCRIPCIÓ DE L'EXPERIÈNCIA PROPOSADA

LA COGESTIÓ AL SERVEI D'ASSISTÈNCIA PERSONAL. UNA APOSTA DE FUTUR

Breu descripció:

L'experiència parteix de la cogestió del servei d'Assistència Personal per persones amb discapacitat física i la Fundació ECOM.

L'assistència personal és un servei que dona a la persona amb discapacitat el suport necessari per poder realitzar el seu projecte de vida, fomentant la seva autonomia i autodeterminació en tant que és ella la que decideix tots els aspectes del seu servei (qui farà l'assistència, funcions, horaris, formació prèvia del /la assistent personal, etc.). El servei està formulat per fer un traspàs de poder a les persones.

L'assistència personal sorgeix de la reivindicació històrica de les persones amb discapacitat. Aquest fet impulsa a establir una estratègia de governança democràtica per tal que les persones ateses coprodueixin i dissenyin l'estructura de gestió del servei per garantir així els principis d'autodeterminació i autonomia personal que estan en la base del model de vida independent.

Tant l'inici com en l'actualitat, la metodologia de treball compartida entre persones ateses i entitat parteix d'espais de participació (comissions de treball, grups entre iguals, entrevistes individuals, focus grups, sessions de traspàs d'informació i formació sobre aspectes específics dins la cogestió, etc.). D'aquests espais sorgeixen mecanismes de funcionament del servei, protocols específics, necessitats detectades que impliquen adaptacions dins l'organització.

Amb tot això, s'ha establert un servei que s'articula a partir de la presa de decisions i la personalització, sent un servei flexible i permeable als suggeriments i canvis proposats per la persona usuària. Aquesta metodologia ha donat peu a la coproducció d'altres iniciatives encaminades a la difusió del model de vida independent i a l'acompanyament d'altres persones amb discapacitat.

Aportació de valor de la iniciativa:

La iniciativa ha donat peu a anar consolidant la figura d'assistència personal, també està donant suport a altres entitats per establir els mateixos criteris per estimular la participació i l'autogestió. A través del paper de les persones ateses, s'ha establert tant els paràmetres pels quals ha de ser regulada la figura professional, els processos d'acollida, la gestió de la borsa de candidats, la mediació de conflictes, d'acompanyament entre iguals, etc.

En aquest sentit, s'han generat documents, com per exemple el Pla Personal de Vida Independent, que actualment forma part dels documents que fan servir tant la Generalitat com l'Ajuntament de Barcelona per establir les necessitats d'AP, formalment. Per últim, a través de les diferents iniciatives de difusió establertes dins el procés de coproducció, s'està expandint la filosofia de Vida Independent a la societat en general.

Principals objectius assolits:

En relació amb els objectius assolits, durant tots aquests anys d'experiència s'ha anat consolidant l'objectiu general: millorar la qualitat de vida i l'exercici dels drets de les persones amb discapacitat.

Pel que fa als objectius específics consideren també un alt grau de consecució d'aquests:

- Apropar la filosofia de vida independent a les persones amb discapacitat i acompanyar-les en tot allò que considerin per tal de facilitar-los el camí a una vida independent per arribar a tenir una vida autònoma.
- Millorar l'apoderament i l'autodeterminació de les persones amb discapacitat i amb experiència en vida independent per tal que esdevinguin impulsores del model i facilitadores del canvi d'altres persones amb discapacitat.
- Apropar la filosofia de vida independent a les famílies, personal tècnic i entitats del tercer sector i la ciutadania en general.

Principals resultats obtinguts:

A nivell quantitatiu:

- S'ha cogestionat el servei amb un total de 79 persones repartides pel territori català, amb un total de 123.418 hores de servei.
- Consolidació d'un grup de treball de 14 persones amb discapacitat i experiència en vida independent per donar impuls al projecte.
- S'ha acompanyat a 50 persones amb discapacitat en el seu procés cap a la vida independent.
- S'ha creat un grup per promocionar l'autogestió i l'elaboració d'un manual.
- S'ha informat i assessorat a 16 famílies sobre vida independent, a 11 tècnics de l'àmbit i 10 entitats.
- S'ha format a un total de 360 persones, futures professionals de l'àmbit, professionals d'atenció directa, de serveis socials...
- S'han fet xerrades informatives a través d'entitats de l'àmbit de les persones amb discapacitat on han participat un total de 70 persones.
- A través d'accions de difusió del model de vida independent s'ha arribat a 1.500 persones de la societat civil.

A nivell qualitatiu, la fórmula establerta de cogestió amb les persones ateses d'AP ha permès que els resultats en la difusió i en l'acompanyament a persones, famílies i tècnics fos d'una alta qualitat i coherència amb el model.

S'estan donant molts processos d'apoderament, de participació comunitària i d'augment d'autoestima i d'impacte a nivell de transformació social en relació amb la mirada social envers la discapacitat. En aquest sentit, durant el 2017 i el 2018 s'ha realitzat un estudi de l'impacte del servei d'AP, pendent de publicació.

Abast de l'experiència:

n relació amb l'abast de l'experiència, s'ha consolidat una forma de fer basada en la participació i la creació conjunta entre ateses i entitat.

En aquest sentit, la participació principal s'estableix a través dels grups de persones ateses que es reuneixen una vegada al mes a Tarragona, Barcelona i Lleida.

També s'han consolidat les sessions formatives que s'estableixen cada any i on es decideix en línia els temes que es volen tractar, així com el contingut de les formacions.

S'estan consolidant també altres espais de participació en línia que serveixen per compartir idees, contingut de materials per la difusió i per la formació d'altres persones amb discapacitat i per a assistents personals.

En relació a la participació, tot i que es dona la situació de la participació més constant és de persones que porten més temps a l'experiència, unes 14 aproximadament, hi ha persones que s'inicien que comencen a participar també de forma activa.

Persones implicades en l'experiència:

Treballadores: 125

Membres equips directius: 4

Ateses: 143

Voluntàries: 10

Altres: equip tècnic: 6

Principals factors clau d'èxit:

El factor clau de l'èxit de la iniciativa és la implicació i la participació de les persones amb discapacitat i experiència en vida independent que conformen el projecte. En aquest sentit, també el fet de revalorar i desenvolupar conceptes com corresponsabilitat, apoderament de la persona, riquesa de la diferència.

La qualitat de vida està íntimament relacionada amb la percepció que té la persona de ser agent actiu de la seva vida. Destaquen, així, que les persones amb discapacitat, més enllà de rebre resposta per resoldre determinades necessitats, han de sentir-se acompanyades en el seu procés cap a una vida independent i han de poder esdevenir agents actius en la seva vida, així com en tot allò que tingui a veure amb els serveis i projectes. El treball pel canvi implica per tant un procés, que marca la mateixa persona, amb les seves singularitats i els seus tempos. Tot això implicarà també un canvi en el rol del professional, que es converteix en facilitador de la vida de l'altre i se situa en segon pla.

Per tant, els factors de l'èxit del projecte són; que trenca amb la visió parcial de la persona i treballa des d'una visió global i integral que abasta tots els àmbits de la persona, que aposta per l'apoderament i l'autodeterminació, la persona esdevé la protagonista i agent actiu del recurs, que aposta per la proximitat i l'adaptació a la necessitat de la persona, que està basat en un model de dret.

Dificultats i reptes superats en el desenvolupament de la iniciativa:

Les principals dificultats en relació amb l'experiència venen determinades, sobretot, per les resistències que es troben en aquest canvi de rol de la persona, de ser agent passiu a ser agent actiu i de ciutadania.

Moltes persones amb discapacitat han viscut sense tenir l'opció a decidir i controlar la seva vida i se senten no mereixedores d'aquest dret.

Els professionals també senten que perden poder i entendre que el poder el tenen les persones sobre si mateixes no és sempre fàcil d'acceptar.

Per a l'entitat, es converteix molt sovint en un repte, adequar-se i ser flexible a les propostes que sorgeixen del grup d'usuaris/es, ja que existeixen normatives o aspectes organitzacionals rígids i poc adaptables. En aquestes circumstàncies, buscar alternatives i una comunicació fluida ajuden a dissoldre possibles discrepàncies o dificultats que poden sorgir.

Per últim, a nivell general, la proposta de cogestió implica un canvi de lògica social i sobretot a nivell de l'administració perquè comporta confiar en les capacitats i no en les mancances dels col·lectius que es pressuposen vulnerables.

Resum dels elements innovadors:

Destaquen els aspectes en els quals s'inclou la perspectiva de la persona i la seva implicació dins l'acció, el disseny i l'elaboració de l'estructura del procés d'acompanyament dins el projecte.

Destaquen també la metodologia participativa que s'utilitza perquè es desenvolupi una cogestió del servei d'Assistència personal i s'estableixi una corresponsabilitat dels usuaris/es en relació amb projectes d'acompanyament i difusió del model de vida independent. Destaquen en aquest sentit: Els processos per facilitar l'autogestió; que permet a la persona decidir el qui, com i de què manera vol establir el seu servei.

Això es fa a través de l'acompanyament a la persona a establir el seu pla personal de vida independent, que li permet veure què vol fer per millorar la seva qualitat de vida, això es tradueix en un nombre d'hores de servei i en un perfil d'assistent personal.

A partir d'aquí amb la persona es concreta el grau de suport que vol rebre de l'entitat, pel que aquesta pot estar present en la selecció de personal, també en orientar en els horaris i funcions de la seva assistència, fer treball de mediació.

L'ajuda entre iguals: dins dels diferents processos, l'ajuda entre iguals permet a la persona amb menys experiència inspirar-se amb altres companys/es que han pogut viure situacions similars, això potencia l'apoderament d'ambdues parts, la que rep el suport i la que ho dona, i permet un procés d'aprenentatge i un desenvolupament personal connatural. També l'avaluació i seguiment, ja que totes les parts, participen d'ell, pel que destaquen com innovadors els rols que exerceixen els agents implicats, tècnics i usuaris/es, força diferent del que estem acostumats.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat:

El factor principal que permet la transferència i replicabilitat és que l'experiència parteix d'un marc teòric de referència, el paradigma de vida independent i de diversitat i el model d'Atenció Integral i Centrat en la persona.

D'altra banda també ho fa replicable el fet que parteix de valors relacionats amb l'ètica i la dimensió dels drets, que són universals.

La metodologia utilitzada forma part de les fórmules de participació més consolidades, com són els grups, circuits de comunicació interna i externa entre totes les parts, suports tecnològics per a la comunicació, etc.

També compta amb la motivació de les persones implicades, que partint del mateix model que proposa, poden des de l'assessorament i el suport a través de l'experiència acompanyar a altres iniciatives que vulguin replicar el projecte.

Per últim, cada vegada més, s'estan produint documents per documentar el projecte i donar informació per tal de donar suport a iniciatives que poden sorgir en la mateixa línia.